

Sygn. akt I KK 18/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 kwietnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Małgorzata Gierszon

SSN Andrzej Siuchniński

Protokolant Łukasz Biernacki

przy udziale Rzecznika Dyscyplinarnego przy Krajowej Radzie Komorniczej
Jerzego Bojanowskiego i prokuratora Prokuratury Krajowej Andrzeja
Pogorzelskiego
w sprawie **M. S.**

obwinionego z art. 773 z in.1 § 2 k.p.c. i innych
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie w dniu 23 kwietnia 2021 r.,
kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 9 lipca 2020 r., sygn. akt II AKa (...),
zmieniającego orzeczenie Komisji Dyscyplinarnej przy Krajowej Radzie
Komorniczej w W. z dnia 12 września 2019 r., sygn. akt D (...),

**1. uchyla zaskarżony wyrok w pkt 2 i sprawę w tym zakresie
przekazuje Sądowi Apelacyjnemu w (...) do ponownego
rozpoznania,**

**2. oddala kasację w pozostałej części i obciąża Skarb Państwa
kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego w tym zakresie.**

UZASADNIENIE

Wnioskiem z dnia 25 lutego 2015 r. Minister Sprawiedliwości, na podstawie art. 74 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (Dz. U. z 2011 r., Nr 231, poz. 1376 – tekst jednolity ze zmianami, dalej u.k.s.e.) wystąpił do Komisji Dyscyplinarnej przy Krajowej Radzie Komorniczej z wnioskiem wszczynającym postępowanie dyscyplinarne wobec M. S., obwinionego o delikty dyscyplinarne z art. 71 pkt 2 u.k.s.e., tj. o to, że w sprawach egzekucyjnych o sygn. I Km 7849/(...) i I Km 8106/(...), wykonując obowiązki Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w L., podejmował czynności z rażącą obrazą przepisów prawa, a mianowicie:

1. art. 179 § 3 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. poprzez podejmowanie czynności egzekucyjnych pomimo zawieszenia postępowania egzekucyjnego przez Sąd Rejonowy w Ż. w trybie art. 821 § 1 k.p.c.;
2. art. 773¹ § 2 k.p.c. poprzez zaniechanie obowiązku przekazania prowadzonej sprawy egzekucyjnej Km 7849/(...) komornikowi, który pierwszy wszczął egzekucję i brak zawiadomienia wierzyciela;
3. art. 816 § 1 k.p.c. poprzez zwrócenie wierzycielowi w sprawie I Km 7849/(...) tytułu wykonawczego, pomimo że postępowanie egzekucyjne nie zostało ukończone;
4. art. 805 § 1 k.p.c. poprzez wszczęcie egzekucji w postępowaniu egzekucyjnym w sprawie I Km 8106/(...), pomimo niedopuszczalności egzekucji;
5. art. 770 k.p.c. w zw. z art. 49 ust. 1 i 2 u.k.s.e. oraz art. 16 u.k.s.e. w zw. z § 15 Kodeksu Etyki Zawodowej Komornika Sądowego poprzez dwukrotne obciążenie dłużnika kosztami postępowania egzekucyjnego w sprawach egzekucyjnych o sygn. I Km 7849/(...) i I Km 8106/(...), w tym opłatą egzekucyjną naliczoną od kwoty wyegzekwowanej w sprawie I Km 7849/(...), zawyżenie opłaty egzekucyjnej w sprawie Km 8106/(...) oraz niezachowanie szczególnej skrupulatności w sprawach finansowych wymaganych od komorników sądowych;

6. art. 797¹ k.p.c. w zw. z art. 770 k.p.c. i art. 53a ust. 1 i 2 u.k.s.e. poprzez naliczenie opłaty za poszukiwanie i odnalezienie majątku oraz obciążenie nią dłużnika w sprawie I Km 7849/(...).

Stawiając powyższe zarzuty Minister Sprawiedliwości wniósł o wymierzenie jednej kary wydalenia za służby komorniczej.

Orzeczeniem z dnia 10 grudnia 2015 r., sygn. akt D (...), Komisja Dyscyplinarna przy Krajowej Radzie Komorniczej w W.:

1. uznała komornika M. S. za winnego deliktu dyscyplinarnego zarzuconego mu w pkt 1 i w punkcie 3 wniosku dyscyplinarnego, uznając, że wyczerpał on dyspozycję art. 71 pkt 2 u.k.s.e. przez rażące naruszenie art. 179 § 3 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. oraz art. 816 § 1 k.p.c. i za to na podstawie art. 72 ust. 1 pkt 3 u.k.s.e. wymierzyła mu karę pieniężną 65.000 złotych;
2. uniewinniła M. S. od zarzutów popełnienia deliktów dyscyplinarnych zarzucanych mu w pkt 2, 4, 5 i 6 wniosku dyscyplinarnego;
3. obciążyła obwinionego kosztami postępowania dyscyplinarnego w kwocie 6.000 złotych.

Orzeczenie to zaskarżone zostało na niekorzyść komornika odwołaniem wniesionym przez Ministra Sprawiedliwości. Skarżący, w odniesieniu do rozstrzygnięcia dotyczącego czynów opisanych w pkt 2, 4, 5 i 6 wniosku dyscyplinarnego, zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych, a w odniesieniu do rozstrzygnięcia dotyczącego czynów z pkt 1 i 3 wniosku rażącą niewspółmierność kary. W konkluzji swojego odwołania skarżący wniósł o uchylenie pkt 2 zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania i zmianę orzeczenia w pkt 1 przez wymierzenie obwinionemu na podstawie art. 72 ust. 1 pkt 4 u.k.s.e. kary wydalenia ze służby komorniczej.

Wyrokiem z dnia 2 listopada 2016 r., sygn. akt XVII Ka (...), Sąd Okręgowy w P.:

1. zmienił zaskarżone orzeczenie w pkt 1 w ten sposób, że w miejsce kary pieniężnej na podstawie art. 72 ust. 1 pkt u.k.s.e. orzekł wobec obwinionego karę wydalenia ze służby komorniczej;
2. uchylił pkt 2 zaskarżonego orzeczenia i w tym zakresie przekazał sprawę Komisji Dyscyplinarnej przy Krajowej Radzie Komorniczej w W. do ponownego rozpoznania;

3. w pozostałym zakresie zaskarżone orzeczenie utrzymał w mocy;
4. obciążył obwinionego kosztami sądowymi na rzecz Skarbu Państwa w wysokości 20 złotych.

Po ponownym rozpoznaniu sprawy, orzeczeniem z dnia 12 września 2019 r., sygn. akt D (...), Komisja Dyscyplinarna przy Krajowej Radzie Komorniczej w W.:

1. uniewinniła obwinionego od popełnienia zarzucanego mu deliktu dyscyplinarnego polegającego na tym, że rażąco naruszył przepis art. 773¹ § 2 k.p.c. poprzez zaniechanie obowiązku przekazania prowadzonej sprawy egzekucyjnej Km 7849/(...) komornikowi, który pierwszy wszczął egzekucję i brak zawiadomienia wierzyciela;
2. uniewinniła obwinionego od popełnienia zarzucanego mu deliktu dyscyplinarnego polegającego na tym, że rażąco naruszył dyspozycję art. 797¹ k.p.c. w zw. z art. 770 k.p.c. i art. 53a ust. 1 i 2 u.k.s.e. poprzez naliczenie opłaty za poszukiwanie i odnalezienie majątku oraz obciążenie nią dłużnika w sprawie I Km 7849/(...);
3. uznała obwinionego za winnego popełnienia zarzuconego mu deliktu dyscyplinarnego polegającego na tym, że rażąco naruszył przepis art. 805 § 1 k.p.c. poprzez wszczęcie egzekucji w postępowaniu egzekucyjnym w sprawie I Km 8106/(...), pomimo niedopuszczalności egzekucji oraz tego, że rażąco naruszył przepis art. 770 k.p.c. w zw. z art. 49 ust. 1 i 2 u.k.s.e. w zw. z § 15 Kodeksu Etyki Zawodowej Komornika poprzez nieprawidłowe ustalenie kosztów prowadzonego postępowania egzekucyjnego w sprawie I Km 8106/(...) przy niezachowaniu szczególnej skrupulatności w sprawach finansowych wymaganych od komorników sądowych, przy czym uniewinniła obwinionego od popełnienia tego deliktu w sprawie I Km 7849/(...);
4. za popełnione delikty opisane w pkt 3 orzeczenia Komisja wymierzyła obwinionemu karę 40.000 złotych;
5. kosztami postępowania obciążyła obwinionego.

Orzeczenie to zaskarżone zostało odwołaniami Ministra Sprawiedliwości i obrońcy obwinionego.

Minister Sprawiedliwości zaskarżył orzeczenie w zakresie rozstrzygnięcia „zawartego w punkcie 2 i punkcie 3 w odniesieniu do sprawy o sygn. I Km 7849/(...)

w całości na niekorzyść obwinionego” i zarzucając błąd w ustaleniach faktycznych oraz rażącą niewspółmierność kary wniósł o uchylenie orzeczenia w punkcie 2 i 3 w części dotyczącej uniewinnienia „od popełnienia tego deliktu w sprawie I Km 7849/(...)” i przekazanie w tym zakresie sprawy Komisji do ponownego rozpoznania, a nadto o zmianę wyroku w punkcie 3 poprzez wymierzenie obwinionemu kary wydalenia ze służby komorniczej oraz o pozostawienie w mocy pozostałych rozstrzygnięć zaskarżonego orzeczenia.

Obrońca obwinionego zaskarżył orzeczenie w części, tj. w zakresie pkt 3 co do uznania obwinionego winnym popełnienia zarzuconego mu czynu w ramach postępowania egzekucyjnego o sygn. akt I Km 8106/(...) oraz w zakresie pkt 4 i 5.

Skarżący zarzucił orzeczeniu:

1. naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. w zw. z art. 78b w zw. z art. 73 ust. 1-3 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji, ewentualnie – w związku ze zmianą przepisów w zw. z art. 223 ust. 2 w zw. z art. 227 ust. 1 – 3 ustawy o komornikach sądowych wobec przedawnienia karalności stanowiącego bezwzględną przesłanką odwoławczą z art. 439 pkt 9 k.p.k.,
2. a na wypadek nieuwzględnienia powyższego zarzutu błąd w ustaleniach faktycznych.

Wskazując na te zarzuty obrońca wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i umorzenie postępowania, a w wypadku uwzględnienia zarzutu z pkt II o uniewinnienie obwinionego.

Wyrokiem z dnia 9 lipca 2020 r., sygn. akt II AKa (...), Sąd Apelacyjny w (...):

1. uchylił zaskarżone orzeczenie w pkt 2-4 i postępowanie w tym zakresie umorzył;
2. poniesionymi kosztami postępowania przed Komisją Dyscyplinarną przy Krajowej Radzie Komorniczej obciążył tę Radę, a kosztami postępowania odwoławczego obciążył Skarb Państwa.

Wyrok ten zaskarżony został w całości na niekorzyść obwinionego kasacją Prokuratora Generalnego.

Powołując się na przepisy art. 254 u.k.s. oraz art. 526 § 1 k.p.k. i art. 537 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 223 ust. 2 u.k.s., Prokurator Generalny zarzucił:

1. rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa procesowego, a mianowicie art. 433 § 1 k.p.k. w zw. z art. 437 § 2 k.p.k. w zw. z art. 223 ust. 2 u.k.s., polegające na przeprowadzeniu przez Sąd Apelacyjny w (...) nienależytej kontroli odwoławczej, bo w szerszym zakresie poza granicami zaskarżenia i zarzutami odwoławczymi, wskutek nieuprawnionego przyjęcia, iż orzeczenie Komisji Dyscyplinarnej przy Krajowej Radzie Komorniczej w W. z dnia 11 września 2019 r., sygn. D (...), dotknięte jest bezwzględną przyczyną odwoławczą określoną w art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k., co w konsekwencji skutkowało niezasadnym uchYLENIEM powyższego orzeczenia i umorzeniem postępowania;
2. rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa procesowego, a mianowicie art. 632 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 223 ust. 2 u.k.s., polegające na niezasadnym obciążeniu Skarbu Państwa kosztami postępowania drugoinstancyjnego przez Sąd Apelacyjny w (...), w związku z rozpoznaniem odwołań od orzeczenia Komisji Dyscyplinarnej przy Krajowej Radzie Komorniczej w W. z dnia 11 września 2019 r., sygn. D (...), w sytuacji, gdy zgodnie z art. 259 ust. 2 u.k.s., koszty postępowania dyscyplinarnego w przypadku jego umorzenia, niezależnie od instancji, w której wydano orzeczenie w tym zakresie, ponosić powinna Krajowa Rada Komornicza.

W konsekwencji opisanych zarzutów skarżący wniósł o uchYLENIE zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu w (...) do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

W pisemnej odpowiedzi na kasację obrońca obwinionego wniósł o jej oddalenie wobec oczywistej bezzasadności.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja zasługiwała na uwzględnienie jedynie w zakresie związanym z zarzutem podniesionym w pkt 2.

Zasadniczy zarzut sformułowany w pkt 1 nadzwyczajnego środka zaskarżenia ocenić należy jako nietrafny. W pierwszej kolejności podkreślić trzeba, że stosownie do art. 433 § 1 k.p.k. sąd odwoławczy rozpoznaje sprawę w granicach zaskarżenia,

a jeżeli w środku odwoławczym zostały wskazane zarzuty stawiane rozstrzygnięciu – również w granicach postawionych zarzutów, a w zakresie szerszym w wypadkach wskazanych w art. 435, 439 § 1, 440 i 435 k.p.k. Zaistnienie bezwzględnej przyczyny uchylenia orzeczenia z art. 439 § 1 k.p.k. obliguje sąd, co do zasady, do uchylenia zaskarżonego orzeczenia, niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów oraz wpływu uchybienia na treść orzeczenia. Oznacza to, że obowiązkiem sądu odwoławczego jest skontrolowanie orzeczenie przez pryzmat ewentualnych bezwzględnych przyczyn odwoławczych, a do obrazu art. 433 § 1 k.p.k. doszłoby wówczas, gdyby sąd takiej kontroli nie przeprowadził. Nie można także mówić o obrazie art. 437 § 2 k.p.k., skoro przepis ten przewiduje możliwość uchylenia zaskarżonego orzeczenia i umorzenia postępowania, a takie właśnie rozstrzygnięcie zapadło przed Sądem Apelacyjnym w (...).

Istota omawianego zarzutu sprowadza się w rzeczywistości do zakwestionowania stwierdzenia przez Sąd odwoławczy, że w sprawie zaistniała powaga rzeczy osądzonej – postępowanie co do tego samego czynu tej samej osoby zostało prawomocnie zakończone (art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k.), co uzasadniło uchylenie wyroku Komisji Dyscyplinarnej i umorzenie postępowania.

W uzasadnieniu kasacji trafnie zauważono, że:

- „w czasie orzekania w niniejszej sprawie doszło do zmiany ustawy regulującej odpowiedzialność dyscyplinarną komorników, albowiem w związku z wejściem w życie z dniem 1 stycznia 2019 r. ustawy z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych, utraciła moc ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji. Zgodnie zaś z art. 290 ust. 1 u.k.s. dotyczącym kwestii intertemporalnych postępowania dyscyplinarne wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy są prowadzone na podstawie dotychczasowych przepisów, do czasu zakończenia postępowania przed komisją dyscyplinarną”;

- w ustawie z 1997 r. nie było odesłania w zakresie nieuregulowanym do odpowiedniego stosowania przepisów rozdziałów I – III Kodeksu karnego, jak ma to miejsce w ustawie z 2018 r.;

- na gruncie poprzedniego stanu prawnego przyjmowano w orzecznictwie (kasacja odwołuje się do szeregu wyroków Sądu Najwyższego), że w postępowaniu

dyscyplinarnym dopuszczalne jest wyjątkowo zastosowanie prawa karnego materialnego, na zasadzie analogii iuris; pozwoliło to na przyjęcie, że możliwa jest konstrukcja jednego przewinienia dyscyplinarnego w odniesieniu do podobnych zachowań, dokonanych w krótkich odstępach czasu i wymierzenie za nie jednej kary, a więc zastosowanie instytucji czynu ciągłego w rozumieniu art. 12 k.k.; skarżący zauważa przy tym, że w następstwie zastosowania tej instytucji, „prawomocne skazanie za przewinienie dyscyplinarne polegające na podobnych zachowaniach, dokonanych w krótkich odstępach czasu, stoi na przeszkodzie ze względu na treść art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k., ponownemu postępowaniu o później ujawnione zachowania będące elementami tego czynu, które były przedmiotem wcześniejszego osądzenia. Powaga rzeczy osądzonej nie będzie natomiast obejmować zachowań wykraczających poza czas popełnienia przewinienia dyscyplinarnego ustalonego w tym wyroku” (strony 11 -12 kasacji);

- skarżący, odwołując się m.in. do uchwały Sądu Najwyższego z dnia 15 czerwca 2007 r., I KZP 15/07, OSNKW 2007, z. 7-8, poz. 55) wywiódł, że „nie można zasadnie powoływać się na zarzut powagi rzeczy osądzonej wówczas, gdy po uprawomocnieniu się orzeczenia, w którym nie przyjęto konstrukcji prawnej przewidzianej w przepisie art. 12 k.k., oskarżono sprawcę o dalsze zachowania, które weszłyby w skład czynu ciągłego, gdyby orzekano o nich łącznie z poprzednimi, za które sprawcę już prawomocnie skazano. Nie ma i nie może mieć przy tym najmniejszego znaczenia to, czy pierwotne skazanie dotyczyło czynu jednostkowego, wielu czynów, czy też przyjęto, że przypisane sprawcy zachowania stanowią ciąg przestępstw w rozumieniu art. 91 k.k. skoro konstrukcja jednego czynu zabronionego, o którym mowa w art. 12 k.k. egzystować może w przestrzeni prawnej tylko o tyle, o ile przyjęto ją w orzeczeniu sądu, zatem nie może być mowy o powadze rzeczy osądzonej w wyniku uprawomocnienia się innego orzeczenia niż takie, w którym prawomocnie przypisano sprawcy czyn ciągły”; wywody skarżącego sprowadzają się w konsekwencji do stwierdzenia, że powaga rzeczy osądzonej może zaistnieć wówczas, jeżeli w poprzednim orzeczeniu przyjęto konstrukcję czynu ciągłego, a zachowania będąc przedmiotem osądu w nowej sprawie mieszczą się w graniach czasowych wyznaczonych skazaniem za czyn ciągły.

Przenosząc powyższe uwagi na grunt rozpoznawanej sprawy Prokurator Generalny podkreślił, że:

- we wszczynającym wniosku Ministra Sprawiedliwości, orzeczeniu Komisji Dyscyplinarnej z dnia 10 grudnia 2016 r., sygn. D (...) i w wyroku Sądu Okręgowego w P. z dnia 2 listopada 2016 r., sygn. akt XVII Ka (...) nie wskazano w żaden sposób, że zachowania obwinionego były podjęte w ramach czynu ciągłego, a odwołanie się do uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego nie jest wystarczające;

- Sąd Apelacyjny w (...) nie wykazał, że obwiniony działał ze z góry podjętym zamiarem,

- podejmowanych przez obwinionego działań nie cechowało podobieństwo, a jego zachowania atakowały różne dobra prawne,

- nawet przy przyjęciu, że zachowania z pkt 1 i 3 komparycji orzeczenia Komisji Dyscyplinarnej z dnia 10 grudnia 2015 r. stanowiły czyn ciągły, to pozostałe bezprawne czynności nie mogły stanowić elementów tego czynu, gdyż wykraczały poza ramy czasowe tego czynu.

Przytoczone argumenty stanowiły uzasadnienie omawianego zarzutu kasacyjnego i zmierzały do wykazania, że rozstrzygnięcie o uchyleniu zaskarżonego wyroku i umorzeniu postępowania z powodu powagi rzeczy osądzonej było błędne.

Stanowisko to nie zasługuje na akceptację.

Problemy z prawną oceną zachowania obwinionego miały swój początek we wniosku wszczynającym postępowanie dyscyplinarne. Podążając niejako za zawartą we wniosku konstrukcją również Komisja Dyscyplinarna oceniała poszczególne zarzuty odrębnie, przyjmując, niekonsekwentnie zresztą, że stanowią one osobne delikty dyscyplinarne (niekonsekwencja wiąże się z faktem, że orzeczeniu z dnia 10 grudnia 2015 r. uznano obwinionego za winnego deliktów z pkt 1 i 3 i wymierzono za nie jedną karę). Podobnie niekonsekwentnie postąpił Sąd Okręgowy w P., który w istocie wywiódł w uzasadnieniu, że wszystkie zarzucone obwinionemu zachowania stanowią jeden czyn ciągły, a jednak, po zmianie rozstrzygnięcia co do kary za czyny z pkt 1 i 3, uchylił zaskarżone orzeczenie w pozostałej części, choć trzymając się konstrukcji czynu ciągłego powinien uchylić orzeczenie w całości.

Kwestią kluczową dla dalszych rozważań jest ocena znaczenia zarzutu postawionemu obwinionemu w pkt 1 wniosku o wszczęcie postanowienia dyscyplinarnego. Dla przypomnienia obwinionemu zarzucono naruszenie prawa procesowego „poprzez podejmowanie czynności egzekucyjnych pomimo zawieszenia postępowania przez Sąd Rejonowy w Ż.”. Już w uzasadnieniu wniosku (strona 3) podkreślono, że „pomimo wiedzy o powyższym postanowieniu komornik (...) podejmował dalsze czynności egzekucyjne”, zatem wskazywano niejako, że wszystkie późniejsze czynności zmierzały od obejścia tej decyzji procesowej. Jednoznacznie w tej mierze wypowiada się w uzasadnieniu swojego wyroku Sąd Okręgowy w P. Na stronach 2 – 3 tego uzasadnienia Sąd stwierdza, że „Zasadniczym błędem, który stanowił podstawę wadliwości zaskarżonego orzeczenia, było odrębne analizowanie poszczególnych zachowań obwinionego komornika, zamiast rozpatrywania ich jako kolejnych, wzajemnie powiązanych elementów jednego działania tegoż komornika, ukierunkowanego na obejście skutków postanowienia Sądu Rejonowego w Ż.”. Przytoczony fragment dowodzi jednoznacznie, że Sąd postrzegał zachowania obwinionego w kategoriach jednego czynu ciągłego, który miał służyć realizacji założonego celu. Jeszcze bardziej doniosłe z punktu widzenia rozważanej kwestii wywody znajdują się na stronach 7 – 8 omawianego uzasadnienia. Analizując poszczególne zachowania obwinionego w ich wzajemnym powiązaniu Sąd doszedł do wniosku, że „Zestawienie powyższych okoliczności, tj. wyegzekwowania należności w okresie zawieszenia postępowania, umorzenia postępowania – wszakże bez zwrotu dłużnicze wyegzekwowanych należności, zwrotu tytułu wykonawczego wierzycielowi pomimo nieprawomocności umorzenia postępowania, wreszcie niezwłocznego wszczęcia na podstawie tego samego tytułu wykonawczego i między tymi samymi stronami kolejnej egzekucji pomimo zwiłości sprawy – świadczy o tym, że komornik (...) działał w celu obejścia skutków postanowienia Sądu Rejonowego w Ż. z dnia 15 grudnia 2014 r., sygn. I Co 1188/(...), w zмовie z wierzycielem”. W dalszym fragmencie uzasadnienia Sąd przekonuje, że „nieodparta logika sytuacji, jaka wynika z doświadczenia życiowego, prowadzi do jednoznacznego wniosku, że działanie obwinionego komornika (...) rażąco naruszające przepisy prawa i zasady etyki zawodowej było umyślne i realizowane w porozumieniu z wierzycielem”.

Przytoczone fragmenty argumentacji nie pozostawiają wątpliwości co do tego, że obwiniony działał ze z góry powziętym zamiarem, w porozumieniu z wierzycielem, a jego poszczególne zachowania wynikały z pierwotnego zamiaru obejścia orzeczenia o zawieszeniu postępowania egzekucyjnego. Poszczególne zachowania wykonywane były nadto w krótkich odstępach czasu, co w konsekwencji uzasadnia przyjęcie konstrukcji czynu ciągłego. Nie ma przy tym znaczenia, że poszczególne zachowania godziły w różne dobra chronione prawne, skoro w realiach sprawy zmierzały do realizacji z góry powziętego zamiaru.

W świetle tych argumentów Sąd Apelacyjny trafnie uznał, że zachowania obwinionego stanowiły jeden czyn ciągły. Przyjęcie, że obwiniony zmierzał do obejścia postanowienia o zwieszeniu postępowania egzekucyjnego i mimo tego orzeczenia podejmował kolejne czynności egzekucyjne przesądza także o trafności stwierdzenia, że w sprawie doszło do powagi rzeczy osądzonej. Wyrokiem Sądu Okręgowego w P. obwiniony został prawomocnie skazany za zachowania opisane w pkt 1 i 3. Uznanie przez ten Sąd zachowań obwinionego za jeden czyn ciągły i wskazanie, że poszczególne zachowania stanowią w istocie realizację tego, które opisano w pkt 1 przesądza, iż zachowania będące przedmiotem postępowania przed Sądem Apelacyjnym w (...) mieściły się w ramach czasowych wyznaczanych w pkt 1 (na marginesie należy zauważyć, że ani we wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, ani w zapadających orzeczeniach w opisach czynu nie wskazano czasu działania czy zaniechania obwinionego).

Na uwzględnienie zasługiwał natomiast zarzut z pkt 2 kasacji.

Sąd Apelacyjny rozstrzygając o kosztach podzielił postępowanie na dwa etapy: pierwszy, toczący się przed Komisją Dyscyplinarną i w tym zakresie kosztami obciążył Krajową Radę Komorniczą i drugi, związany z postępowaniem odwoławczym, i w tym zakresie kosztami obciążył Skarb Państwa, upatrując podstawy tego rozstrzygnięcia w art. 632 pkt 2 k.p.k. Tymczasem, jak słusznie zauważono w kasacji, kwestia kosztów postępowania dyscyplinarnego została uregulowana w art. 259 ust. 2 ustawy z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych. Wskazany przepis stanowi, że koszty postępowania dyscyplinarnego ponosi obwiniony w przypadku ukarania, a w pozostałych przypadkach Krajowa Rada Komornicza. Postępowanie odwoławcze, prowadzone przed sądem

apelacyjnym, jest częścią postępowania dyscyplinarnego – przepisy o tym postępowaniu znajdują się w rozdziale 11 ustawy regulującym odpowiedzialność dyscyplinarną. W konsekwencji przepis art. 259 ust. 2 ustawy odnosi się także do postępowania odwoławczego. W rozważanej sprawie Sąd Apelacyjny uchylił zaskarżone orzeczenie i umorzył postępowanie, co oznacza, że obwiniony nie został ukarany. Skoro tak, to zgodnie z przywołanym przepisem koszty postępowania dyscyplinarnego w omawianym zakresie winna ponieść Krajowa Rada Komornicza nawet w sytuacji, w której samo postępowanie wywołane zostało przez Ministra Sprawiedliwości, a nie przez rzecznika dyscyplinarnego. W tym stanie rzeczy Sąd Apelacyjny rażąco naruszył art. 632 pkt 2 k.p.k. obciążając kosztami postępowania odwoławczego Skarb Państwa, co pociągnęło za sobą konieczność uchylecia zaskarżonego wyroku w tej części i przekazania sprawy w tym zakresie Sądowi odwoławczego do ponownego rozpoznania.